

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopen petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se v slovesnišči. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vojska.

Turške ofenzive Sulejmanove je uže konec, in veselja turkofilov, ki so se bili po poročilu o vzetju Elene uže zopet povzdigovati počeli, je konec. Pomočne ruske čete so ob pravem času prišle v Jakovico in napadajoče Turke nazaj zapodile.

Za Srbijo se napoveduje pojutranjem začetek boja.

Za preskrbljenje vojske se je v Moskvi naredil odbor, ki hoče oficirjem aktivne armade vse potrebno po najnižji ceni posiljati. Temeljni kapital je 100.000 rubljev, ki se bodo v deljih po 100 razdali mej družabnike, same domoljube.

Iz Aten javljajo, da je zbor grških ministrov dovolil vojnemu ministru za 4.500.000 drahem kredita. Naoroževanje pospešuje se, 36.000 pušek in 10 milijonov patron je došlo v Atene. 25.000 pušek Grasove sisteme in 10 milijonov patron naročili so na novo. Kralja, ministre in prebivalstvo so ruske zmage napolnile s svetlim ognjem za bojevanje. Kralj je pripravljen oditi k vojski.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 8. dec. [Izv. dop.]

V današnji seji državnega zbora sta slovanska poslanca dr. Kusy in dr. Vošnjak s tovariši izročila sledeči predlog:

Predlog

poslancev dr. Kusyja, dr. Vošnjaka in tovarišev.

„Glede na to, da po državnih osnovnih postavah od 21. decembra leta 1867, člen 12 in 13, imajo vsi avstrijski državljani pravice, v shodih se zbirati, društva ustanavljati in svoje mnenje ustno, pisмено, v tisku in v slikah slobodno razodeti, da pa v dejanski izpeljavi vlada in njeni organi to pravico ne samo kratijo, ampak popolnem zanikajo, ker skozi prepovedujejo ljudske shode (tabore), postavno ustanovljena društva razpuste, časnike pa v nebrojnim številu zaplenijo;

glede dalje na to, da je sveta dolžnost izvoljenega ljudskega zastopa, braniti pravice, katere so vsem državljanom po državnih osnovnih postavah zagotovljene ter vlado in njene organe v izvršitvi postav nadzorovati;

stavijo podpisani sledeči predlog:

Visoka zbornica naj sklene, da se izvoli odbor 12 udov iz cele zbornice, kateri ima preiskavati, kako vlada in njeni organi postopajo pri izvršitvi društvene in shodninske pravice in tiskovne postave ter o tem visokej zbornici poročati, oziroma predloge storiti.“

Predlog se bode tiskal in potem v enej prihodnjih sej prvič bral, pri katerej priliki smejo stavitelji predloga ga s kratkimi besedami podpirati. Da bi zbornica v večini predlog sprejela, to — nij verjetno!

Seje državnega zbora se bodo kmalu pretrgale, kakor hitro bodo sprejete postave o začasnem uravnanju nagodbe z Ogersko. Vlada želi samo za dva meseca provizorij, to je do konca januarja, ker upa, ali bode vsaj skušala, do tega časa definitivne postave dognati. K vsem zmešnjavam pride še ta, da se koncem prihodnjega leta tudi obrok konča, do katerega je bila leta 1867 vojaška postava sklenena. Tačas se je privolilo, da cela armada šteje 800.000 mož. Vlada je predložila postavo, da se teh 800 tisoč mož še za leto 1879 privoli. Čujejo se pa glasovi celo iz onih krogov, ki so dozda z vlado še vselej šli, da z ozirom na slabo denarno stanje države več nego 600 tisoč vojakov ne moremo zdržati. Vsakako bo hud prepir o tem vprašanju in vlada bo morala vse sile napeti, da si večino skupaj spravi.

Orientalna politika v delegacijah.

Začetka tega meseca so se sešli udje delegacij na Dunaji, da bi o budgetu za leto 1878 sklepali.

Preden pa je še ta, edino važen predmet, zaradi katerega so delegacije prav za prav sklicane bile, na vrsto prišel, nijso se stari grešniki zdržati mogli, da ne bi bili vlade zaradi orientalne politike interpelirali.

Prvi se je vzdignil znani čestilec turško-magjarskega proroka Gülbabe dr. Kuranda. On je radoveden, če je Avstrija kaj storila, da bi zabranila boj Črnogorcev in Srbov proti Turčiji, posebno zato, ker mora Avstrija Sultanu hvaležna biti (!), da je lani Srbiji nasproti tako velikodušno ravnal?

Za tem se oglasi Kurandin sekundant dr. Giskra, kateremu se avstrijska vnjanja politika sploh mračna in meglena zdi.

Mesto povoljnega odgovora, zavrne minister Andrassy sitneža, da cela Evropa avstrijsko politiko kot jasno in pametno izpozna, samo nekaterim (!) udom delegacij ne gre to v glavo.

Avstrija je merodajna pri orientaličnem vprašanju, ali ona bo vsikdar le za lastne interese skrbela.

Kar se Srbije tiče, nij minister vnanih zadev nikdar zagotavljal, da se ne bo v boj mešala. Ko potem dr. Giskra našo politiko še vedno megleno vidi in sicer tudi, če jo sosednje države za dobro smatrajo, odgovori minister Andrassy, da si on to v posebno čast in zaslugo šteje, če se njegovi politični nameni še mračni in nejasni vidijo. Bolje je namreč sedanje naše stanje, kakor pa da bi

bili s kakim prehitenjem državi škodovali. S takim kratkim in preciznim, skoraj bi rekel, nekako ostrim odgovarjanjem, je minister Andrassy svoje nasprotnike do dobrega posekal, in nihče si nij več upal dalje brodirati. Avstrijska politika, pravi Andrassy, je vsem državam jasna, če se tudi nekaterim gospodom tukaj-le mračna zdi. To se pravi toliko, da je Avstrija s sosednjimi državami in tudi z Rusijo sporazumljena. Da pa je Avstriji tudi taka odškodnina zagotovljena, to priča minister jasno s tem, ka pravi, da bo naša država vsikdar za lastne interese skrbela.

Sovražniki Slovanov, kakor na pr. dr. Giskra et consortes, se vé da nečejo vedeti, kje ima Avstrija interesov iskati, ker o Bosni in drugem enakem slišati ne morejo in zato jim je avstrijska politika nejasna. Mi Slovani pa se veselimo priraščenja našega življa, in zato se tudi z našo orientalno politiko strinjamo. Ministru Andrassyju pa moramo le hvaležni biti, da je naše zagrizence tako dobro zabelil.

Hrvatska v zanjki.

Pod tem naslovom piše tržaška „Edinost“ članek, kateremu konec se glasi:

„Svet je strmel nad hladnokrvnostjo hrvatskih rodoljubov, ki so tirjali to, kar je nagodba zagotovila. Mekanec je bil, ki je neustrašljivo govoril, on je pobijal krivico in odbijal neustrašljivo žuganje iz Pešte, on se je spomnil, da je Reka ud Hrvatske, a ne Magjarske, tirjal je združenje vojne krajine z materino zemljo, našteval grinte, ki jih zadaja magjarska vlada, opisal živo pritiske hrvatske vlade po magjarskem smislu. Pa zaslugopolni po slovanskem svetu spoštovani Mekanec nij našel zadosti podpore pri svojih bratih, ki so se opijanili od drobtinice, ki je padla z ba-haške magjarske mize, misleč, da, ako po Mekančevem načrtu tirjajo, še to malo izgube. Sabor je bil zaprt, pa zopet odprt po dolgem prenehanju, v deželnej dvorani se je kupičil prah in čas je hitel, dnevi so bili izgubljeni in Hrvatska je zaostala. Odstopil je vodja opozicije, hrvatskej vladi zrastel je nekakov greben in denes se še le čuti ta nagodba, denes se še le premišluje: kje je Hrvatska, kako životari in kedo jo varuje. — Kedo bi si bil mislil ob času nagodbe, da bodo magjarski policaji stikovali po hišah Hrvatov, ali silili hrvatsko vlado, da začne polniti ječe z rodoljubi vsled sovražnih ovadeb, ko se Ogerska za erdeljsko rabuko še meni ne. Krajinska železnica je splavala po vodi in še sedé v Pešti hrvatski zastopniki, čakajoči na milost bašibozakov ali kali? da jim morda vržejo malo drobtinico pod noge. Zanjka, v katerej je Hrvatska, nategnena je do dobrega, da le še lahko sopó, pa če sape zmanj-

ka, in kaj potem? — — Hrvatska na noge, zastopniki, zapustite prijatelje bašibozukov, narodna opozicija bila bi zdaj na mestu, ali kje si? Ne čutiš, da je Hrvatska v zanjki, reši vrvice, ki zateguje goltanec, ki denar vojaške krajine nase vleče in si s tvojimi žulji šiva zaplate na svojo suknjo.

Od severa gleda osuplo Slovenec na južno reservo, katero si misli v dobrem položju za skupno obrambo proti germanstvu, ki bode vedno uplivala na sever. Črez Savo iz tužne Bosne in Hercegovine gleda mokro oko brata na žalostne spremembe Hrvatske, v katero je stavil svoj up. Od jadranskega morja se razlegajo tužne gusle Dalmatinca, ko vidi, da po tem načinu ne bo trojedine kraljevine. Južnoslovanski grb je začel pokati ter žuga propasti, slovanska vila zлива slepcu v strune tožilne glasove v svarilen spomin; predaleč si zabredla, Hrvatska, zanjka je morilno nategnena, sinovi Slave, ki vas boža prijazni jug, opašite uma svitile meče, opozicija! združi se, proč s sedanjim gospodarstvom, krmilo nij v pravih rokah, krmilec se nij učil narodne navtike, on ne pozna podmorskih vetrov, zaupa ladijo nevarnemu vetru, ki trga jadra, ne vidi svitile preluka, ki sveti z lučjo svobode po vihnem morji; tecite na krmilo, obrnite ladijo, dokler je še čas, da prijadrate v luko narodnega blagostanja in svobode, oddrgnite zanjko! Opozicija nosi visoko trobojnico mimo gomil slavnih svojih pradedov, ki so pognojili otačbino z lastno krvjo.

Hrvatska, okrepi se, podaj roko na sever Slovincu, na istok Srbu, na desno Dalmatincu in naj te hrabra vojna Krajina polubi v trdnj zvezi, da te ne zaduši nevarna zanjka.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. decembra.

Cesar je sprejel delegacije in naglašal v svojem odgovoru, da je kljub stvarém v orijentu naša monarhija v prijateljstvu z vsemi državami, in da so se opravičeni interesi njeni na vse kraje varovali. Cesar izgovarja upanje, da se bode to tudi dalje godilo in tako, da ne bode treba izrednih terjatev na požrtvovalnost prebivalstva staviti, na katerega domoljubno udanost pa cesar gotovo računi, ko bi treba bilo za naše interese vstopiti se.

O **skupnem budgetu**, katerega je vlada delegacijam predložila, piše vodilni list dualistične, dozda vladujoče nemške ustavoverne stranke, „N. Fr. Presse“ tako le: „V trenutku najvišje zmešnjave monarhije znatraj, hude nevarnosti za njeno opravičeno svetovno položje od zunaj, so denes delegacije skupaj stopile, da bi budget za leto 1878 sprejele. Številke budgeta govore zares drastično — tako še zmirom „Neue Fr. Presse“ govori — in izpozivljajo najostrejšo kritiko. Pač končuje netto-potrebščina za leto 1878 s številko za nad 2 milijona manjšo. Ali v tem se skriva v resnici to, da se letos več terja nego lani. V budgetu za 1877 je bil všteti zadnji donesek za nove Uhacijske kanone 7 milijonov goldinarjev. Teh letos nij več treba, torej bi moral budget letos za 7 milijonov manjši biti, ko bi bil vsaj tak kot lani.

Vnanje države.

Grški podaniki, ki so dolžni v vojsko stopiti, poklicani so iz tujih dežel domov.

Francoska kriza se bliža rešenju, ali je uže na pol rešena. Maršal Mac-Mahon se je udal. Naročil je Dufauru sestaviti ministerstvo iz republikancev. Dal mu je polno oblast. Udal se je tudi v to, da bodo odstavljeni republikanski uradniki zopet postavljeni. Če torej levičnjaki mej republikanci ne bodo

presilnih terjatev stavili, bode kmalu novo parlamentarno ministerstvo sestavljeno.

V **nemškem** zboru je minister Camp-hausen odgovarjal Windhorstu rekel, da želi časa, ko bode nehal boj zoper rimsko hierarhijo, ker potem bode tudi konec boja zoper velfske agitatorje.

Dopisi.

Izpod sv. Lorenca, 9. dec. [Izv. dop.] Postojnska županija, v katero tudi mi spadamo, je po dolgem odlašnji vendar le nove volitve občinskega zastopa razpisala. Čas je, da se zdanji občinski odbor prerešeta, in se iz njega iztrebi tisto, kar vsako avtonomno in koristno delavnost in vsak napredek županstva ali nalašč, ali pa iz neumnosti zadržava, ter tako nemarnost za občinsko dobro in nespoštovanje postave uzrokuje.

Da se v novi občinski zastop zberó možje, ki ljubijo naš narod, ki imajo zmožnost in voljo se za občinsko dobro potezati, naj nobeden volilec od volitve ne izostane, in vsak naj voli po dobrem premisleku in po lastnem prepričanju. Na priliznane besede, na ponujano pijačo, južine, denar ali na žuganje ne bo gotovo nobeden pošten volilec gledal, ozi-ral se bo pa na to, kar mu izvedeni, izkušeni in spoštovani domačini, ki so sami z davki obloženi, nasvetujejo. Tistim znanim najetim gladovnim mračnjakom, ki tudi zdaj za to od hiše do hiše mešetarijo, da bi volilci za priromane tujce ali nezmožne osebe glasovali, naj bi se povsod vrata pokazala.

Podgorec.

Iz Postojne 8. decembra. [Izviren dopis.] Soseska Postojnska se je uže davnaj potezala za to, da bi se jej last imenitne jame priznala, ali nij bila dosegla družega, kakor visoki izrek, da jama ostane lastnina države s posebno izbranim upravnistvom, in da se zaloga in dohodki ne smejo rabiti za drugo, nego za vzdržbo in olepšanje jame. Pred več leti se je predstojništvo občine Postojnske te reči na novo poprijelo ter drugo, skrbno izdelano in z vsemi mogočimi pripomočki in dokazi prevideno, vlogo zarad priznanja lasti jame itd., na najvišji kraj po gospodu Globočniku, c. kr. okrajnemu glavarju in predsedniku gospodarstva jame, podalo, ki jo je on s svojim dobrim nasvetom na določeni kraj odposlal. Te dni je došel za Postojno jako veseli odgovor, da po najvišjem sklepu ostane oskrbnistvo jame, kakor je do zdaj bilo, da pa naj za naprej polovica dohodkov soseski Postojnski pripada, ter se jej odrajuje. Ker je za to stvar deželni načelnik g. Widmann sam na Dunaji poganjal se, ga je občinski odbor denes v znamenje hvaležnosti za častnega občana občine Postojnske enoglasno imenoval. Hvala pa gre tudi gosp. okrajnemu glavarju Globočniku, ki je k ugodnej rešitvi te važne stvari bistveno pripomogel, pa tudi tedanjemu občinskemu predstojstvu, ki je tako dobro za korist soseske skrbelo.

Iz Žavca 8. dec. [Izv. dop.] Pretečeni mesec so se vršile pri nas občinske volitve. Udeležba je bila precej živahna. Volili so se po večjem stari odborniki, kateri so tudi poprejšnjega župana gospoda Karla Žužo zopet izvolili. Da je to po večjem pri starem ostalo, kaže, da ima občina v te može popolno zaupanje, katerega so si tudi zaslužili. Mej tem, ko vse sosedne občine 30—40% občinskih priklad plačujejo, plačuje jih Žavec samo 13%, dasiravno nema naša občina manj

stroškov kot sosednje. Če bi smeli tržani od občine še kaj zahtevati, prosili bi jo samo, da bi nam trg po noči malo bolj razsvetila. Za tako velik trg so pač 4 svetilnice čisto premalo in nij se čuditi, da domov gredé marsikdo lahko zajde. Ker so naši občinski odborniki uže marsikaj koristnega sklenili in izvršili, upamo tudi, da bodo tej malenkosti skoraj v občno zadovoljnost v okom prišli.

V Žavcu se je po prizadevanju nekaterih mladih močij „družba za streljanje na tarčo“ z nova osnovala. Kakor je dosedanja udeležba pokazala, se je s tem večini tržanov ustreglo. Ta družba nam posebno za dolge zimske večere obilno zabave obeta. Če tudi nema političnega pomena, zbira in družji vendar to podvzetje posamezne moči in mej streljanjem se v veselji družbi marsikatera ugane, katera gotovo nij čisto brez pomena za narodno stvar. Mogoče pa tudi, da iz te družbe kako društvo nastane, ki bi imelo večji vpliv na narodno zavest; tako na. pr. kako pevsko društvo ali morebiti celó zopet Čitalnica. Začetek bi bil storjen in preteklost nas lahko navdušuje!

Iz Šent-Lenarda v slovenskih Goricah 2. decembra. [Izv. dop.] Hvalevredno je, ako se gg. učitelji sami trudijo, da bi se izostajanju otrok iz šole v okom prišlo, s tem, da za uboge otroke, katerih se po našem Slovenskem res mnogo nahaja, veselice in zabave napravljajo.

Tukajšnji gg. učitelji so svojo nalogo dobro rešili, ter s tombolo, koja se je 2. dec. v sobanah g. Maneka vršila, pokazali, kako se mora ravnati, da se za ubogo učečo mladež kaj dobi. Dobrosrčni tržani so veselo k temu dobrodejnemu činu svojo roko podali, — tri sobe so bile skoraj natlačene in marsikateri navzočnih segnil je globoko v „majžar“ (žep).

Pustimo to in pogledjmo malo na konverzациjo. Žalibože, da, čeravno je Šent Lenard slovenski trg, se vendar zelo nemškutari in ljudje, rodod Slovenci in prej na gimnaziji morebiti narodnjaki, postali so —!? Opozoril bi jih samo na članek, ki ga je 275. št. „Slov. Naroda“ prinesla: Advokati in „notarji naši“ a naš materini jezik. Priporočal bi samo stavek: „Kakor je veselo videti našega rojaka itd., tako je žalosten pogled, če se naš človek ne gane za „pravo svojega jezika.“

Čemu se ne bi slovenski pogovarjali, čemu ne bi svojega materinega jezika gojili, ter izrek: „Wer wird wohl so ein „windischer Narr“ sein,“ ki se je pri tej zabavi izustil, pustili? Sram ga bodi, kdor v skledo pljuje, iz katere je jedel; slab ptič, ki v lastno gnezdo — nesnaži.

Od štajersko-ogerske meje

5. decembra [Izviren dopis.] (Ogerski Slovinci) se vendar začinjajo po malem zavedati, da so Slovenci in da jim treba večje omike v svojem lastnem jeziku. K temu pripomaga nekoliko občno napredovanje in nastojanje drugih narodov po omiki, nekoliko dotikanje ogerskih Slovencev z omikanjšimi štajerskimi sobraty, nekoliko pa tudi njih peštanski časopis „Prijatelj“, kateri se v pisavi slovenski začinja zboljševati, in kateri rad sprejema dopise ogerskih kmetov slovenskih o njihovih potrebah, dasiravno je gledé visoke politike še zmirom velik neprijatelj Rusom, a prisrčen ljubitelj Turkov! Zadnji broj tega lista pak ima dopis iz murske Sobote, v katerem baje kmet (slovenski) željo po slovenskeji srednjej šoli za zaladsko župa-

nijo (komitat) izreka. Čeravno se Slovenci od Magjarov tega nadejati ne smejo, vendar nas veseli, da so se ogerski naši sobrat zavedati začeli.

Domače stvari.

— (Beseda na Preširnov spomin v ljubljanskej čitalnici), katera se je vršila v nedeljo 9. t. m., napolnila je dvorano čitalnično zopet natlačeno polno, tako, kakor se to že dolgo nij zgodilo. Lepo občinstvo se je bilo zbralo, in vse, kar se je pelo, govorilo in predstavljalo, zadovoljilo je navzočne izredno. Kantato Ipavčevo „Na Preširnovem domu“ pel je pevski zbor jako precizno; solisti so bili vsi dobro disponirani, tudi druge pevske točke izvršile so se gladko. Dr. Zarnik je govoril o Preširnu in pesniškem mestu, katero zavzemlje z ozirom na naš narod in v kolu velicah pesnikov vseh narodov skupaj. Izraža in utemeljuje misel, da naš Preširen se ne da primerjati nobenemu pesniku drugih narodov, tako, da bi mu podoben bil, baš za to ne, ker je njegova poezija izraz čutja naroda slovenskega, izraz tuge in domoljubja. S krepkimi potezami je nadalje omenjal govornik nekatere slične pesniške prikazni pri sosednjih narodih. Vigri „Znamenja ljubezni“ videli in izpoznali smo zopet nekoliko novih igralnih močij, na katere bode čitalnica pri svojih veseljah gotovo večkrat svoje upanje stavila, katero so zdaj prvokrat popolno opravičile. Glediške igre v našej čitalnici so še iz prvih časov njenega obstanka v dobrem spominu. Tudi pri tej predstavi smo bili zadovoljni. Gospodična Kogelova ima lep talent. Bila je gospica prav ljubeznjiva, in je dobro razumela težko svojo nalogo. Gospodična Tračnikova nas je ravno tako razveselila s sigurnostjo, s katero je nastopila. Še bolje bode igrala, kadar bode imela bolj hvaležno nalogo. Upamo pa, da jo bomo videli še na čitalniškem odru. Gospodje so bili popolnem svojim nalogom kos.

— (Obлека ubožnim šolskim otrokom) se je (okolo osemdesetim) delila v soboto v čitalnični dvorani v pričo več gospodov in gospij. Zvečer pak je bila v čitalnični restavraciji soareja na korist stroškov, iz katerih se je nova obleka otrokom napravila. Dohodkov iz vstopnine in tombole je 150 gl. Prostori so bili prenapolnjeni. Glavna zasluga za veliko dobro delo tega deljenja obleke gre načelnici odbora dam, gospé Murnikovej, ki se je največ trudila za zbiranje doneskov in dela. V drugej vrsti pa gre hvala vsem damam, ki so sodelovale.

— (Zoper jude.) Trgovci in obrtniki podpisavajo po ljubljanskem mestu neko peticijo na kranjsko „trgovinsko in obrtniško zbornico“, naj se ona pri vladi potegne zato, da užitninskega davka za ljubljansko mesto ne dobi nekov konsorcij judov iz Zagreba v našem, temuč družba domačinov, ki ga ima do zdaj. Zagrebški židje so namreč ponudili samo 800 gld. več, kakor domača družba.

— („Laibacher Tagblatt“) je preneumen list, da bi se redno nanj in na njegove bedarije ozirali. Ali včas pa prinaša uže tako preperfidne laži, tako nesramne zavijače resnice, da nij mogoče molčati in le z zaničevanjem mimo iti. V soboto polemizira zoper od nas omenjeni članek, „ječa in šola na Slovenskem“, ki je bil v našem listu konfisciran, a ga je prinesla „Agramer Presse“. Pa kakó polemizira! V onem članku je le izrečena misel: Ko bi bile pri nas šole narodne sloven-

ske, prodrli bi omika bolj v ves narod, nego more prodrati zdaj, ko se toliko časa izgublja po ljudskih šolah z učenjem nemščine. bilo bi potem manj zločincev, manj ujetnikov po Slovenskem. A „Tagblatt“ je nesramen in hudoben dovolj, da laže svojim bralcem, da oni članek pravi: „Nemci so krivi, da je toliko hudodelcev v naših ječah,“ da torej proti Nemcem huška. Kolikrat smo jim uže dopovedovali, da proti poštenim Nemcem nemamo nič, ali take obrekovalne in perfidne ljudi, kakor v „Tagbl.“ resnici vrat zavijajo, spoštujemo res le tako, kakor zaslužijo.

— (Živinski mesečni semenj) večeraj je bil še precej dobro obiskan. Konj je bilo malo, tudi nijso bili dosti prida, tedaj slaba kupčija. Goveje živine je bilo mnogo in lepe, a tudi dosti prometa. Tudi prašičev se nij manjkalo. Razven nekoliko Tiroleev je bilo le malo kupcev, tedaj je cena dosedanja ostala. Ljudij v obče nij bilo posebno mnogo.

— (Tat v gimnaziji.) V licealnem poslopju je na sv. Miklavža večer vlomil tat v razne sobe in tudi v fizikalni kabinet. Naredil si je bil luč in kolikor je olja pogorelo, videti je, da je dve uri stikal okolo. Škode je precej naredil, pa bi bil lahko še več. Iz fizikalnega kabineta je vzel le male reči, a zabaval se je z električno mašino. Bil je gotovo človek, ki je vse prostore dobro poznal.

— (Žganja) se je napil v nedeljo z večera nekov barvarski pomočnik v Krakovem tako hudó, da ga je zadel mrtud in so ga takoj odnesli v mrtvašnico.

— (Nesreča.) Piše se nam od tu: Pretečeni petek je bila tik cerkve sv. Florijana povozena stara žena iz ubožne hiše. Da se v tej ulici večkrat nesreče gode, temu se nij čuditi, kajti na semajnih in tržnih dnevih so te ulice, posebno od cerkve sv. Florijana počenši, z nastavljenimi praznimi vozovi fakično zamašene, tako, da je vsak promet nemogoč. Zadnji čas bi pač bil, posebno zaradi otrok, ki hodijo v šolo, da bi slavni magistrat tu enkrat red napravil.

— (Uboj.) V petek je bil pred ljubljanskimi porotniki obsojen 28 let star France Kavčič, sin kmetskega posestnika, zarad hudodelstva uboja, ker je kmetskega fanta Lorenca Osnožnika 2. septembra s kolom po glavi udaril, da je vsled tega umrl, na dve leti teške ječe, pa da ima očetu ubitega plačati 200 gld. odškodnine.

— (Hudodelstvo požiganja.) Na obtožnej klopi pred porotniki v Ljubljani je sedel 52 let stari Andrej Petraš, ki se je uže mnogo klatil po svetu, bil zaradi tega dostikrat kaznovan, tudi uže dve leti v prisilnej delavnici. Slednjič je služil v Kranjskej gori. Jezilo ga je pa, da je njegov brat, ki je bil mlajši od njega, podedoval bajto v Podkorenju po očetu. V noči 23. novembra l. 1873, ko je bila v Kranjskej gori ravno svatba, napravi se na pot v Podkoren, odpre hlevna vrata, nakreše ognja, užge debel kos gobe in ga vrže v rezanico, pa vrata zopet zapre. Drugi dan proti dvema po polu dne je poslopje pogorelo. Škode je bilo 200 gld., nevarnost za celi kraj Podkoren je bila velika. Pozneje ga je pekla vest, šel je k izpovedi, tam so mu svetovali, naj se sam sodnji ovadi, kar je tudi po preteku štirih let storil. Porotniki so ga jednoglasno krivega izpoznali in obsojen je bil na šest let teške ječe, poostrene vsak mesec z jednim postom.

— (Orožje) se še vedno skoz Trst na Grško izvaževa, posebno obilo pušek prav ličnih, katere so narejene bile v Štajerji, in jih ima še mnogo priti, tako je „Elinosti“ zagotovil opravnik, ki orožje in streljivo razpošilja po ladijah. Torej še nij Grška do dobrega pripravljena.

Razne vesti.

* (Preobloženje gimnazijastov.) Kakor pri nas tako v novejšem času tudi na Nemškem tožijo pametni pedagogi, da se srednješolcem mnogo preveč učenja naklada. Te dni se je v pruskem deželnem zboru pri šolskem budgetu tudi o tem debatiralo. Reklo se je, da je to preobkladanje škodljivo za duh in telo. Namesto veselja do klasikov, do bode antipatijo do stare literature.

* (Izselilo) se je — po izkazih ladij — iz Avstrije leta 1876 črez Hamburg 3730 ljudi, iz Ogerske pa le 501. Črez Bremen je izselilo se 3287 ljudi iz Češkega, 792 iz drugih avstrijskih kraljevin. Po izkazih naših oblastni pa se je vsega vkup 9869 osob iz Avstrije izselilo, od teh največ iz Češkega in Tirolskega, iz poslednjega zlasti Italijani radi izseljujejo se.

* (Čarodejka v Plevni), stara židovka, h kateri zahajajo obupni oblegovani Turki, iskat tolažila in nadej na boljšo bodočnost, je baje Osman-paši prorokovala takole: „Srečen bodeš, ako te ne ujemó do 12. decembra.“

* (Grob Franklinov) so menda zasledili. Prebivalci mrzle in ledene Grenlandije so nekej ekspediciji prinesli mnogo srebrih žlic ter so pripovedali, da so nekje, kraj imenujejo Eaglefield, našli trupla belokožcev in mnogo knjig, vse to pak da so zašili v kožo ter naložili na vrh kamenja, da ne mogó divje živali do mrtvih teles. Spomladi pojde ekspedicija iz Novega Jorka tja, da poišče mrtvo truplo Franklinovo ter njega knjige.

* (Trije ljudje zavdani) V Milanu je te dni neka žena poslala svojo dekle v štacuno po nekoliko magnezije, ker nij bila pri zdravju. Dekla prinese, žena si pripravi zdravilo, pa ko izpije, začne jo grizti po trebuhu. Druga žena pride, ter tudi pije, rekoč: meni tudi dobro dé magnezija, pa tudi to začne grizti. Zdaj pride hlapec, dela se iz žen norca rekoč: Ve niste za zdravila, jaz vama dam izgleđ, seže po steklenici in popije vse; bila je mesto magnezije mišica. Strup je napravil grozovite učinke, hitro je bil zdravnik poklican, kateri je na mah izpoznal strup v steklenici, ter ukazal hipoma vse tri v bolnico odpeljati. To je šlo hitro, ali hlapec, ki je toliko izpil, je umrl, ženi pa ste ozdraveli.

* (Mrtev oživel in zopet umrl.) „Popolo“ piše iz Genove: Navadno se tu z obilo jedjo tort praznuje vseh svetnikov dan; nek kmet je pojedel toliko tort, kolikor so mu jih skupaj znesli. Potem gre v klet in spije bokal vina ter pade kot mrtev na tla, tako je ležal več ur, zato so ga tudi za mrtvega imeli, in kakor po navadi oblekli in položili na mrtvaški oder, ki je bil iz lestve narejen. Da pa z lestve ne pade, privezali so ga z vrvjo za vrat in pa drugod ter so pustili samega v stranski sobi dva dni. Ko pride ura za pogreb, gređo ga v rakvo polagat, a našli so ga v čudnem stanu. Torte so se napele in želedec jih je izvrgeł, ker pa je bil za vrat privezan, moral se je zadušiti, ko se je zbudil; pa pri vsem tem si je mrtvec toliko pomagal, da je izvlekel eno roko in nogo iz vezi, ali vratu nij mogel oprostiti in tako je zopet umrl.

* (Divji kostanj) je baje prav tečna hrana živini in krave po njem odebelé ter dajo mnogo mleka in smetane. Treba ga je sèseklati in ga vmešati mej drugo pičo, ker samega ne je rada živina brž iz početka, a pozneje se ga privadi, ter ga prav v slast uživa.

* (Potapljalci), ki po dnu morja hodijo, ter od tod razne stvari iz globin na beli dan nosijo, pogovarjali se bodo odslej lahko mej soboj in s tovariši svojimi na ladijah vrhu

njih po telefonu, kateri poskusi so se v Ameriki uže vrlo dobro obnesli.

Zahvala.

Slavnej c. kr. godbi 53. pešpolka nadvojvode Leopolda, katere je pri dobrodelnem koncertu za obliko revnih šolskih otrok dne 8. t. m. v čitalničnih prostorih blagovolila brezplačno svirati ter vsem g. pevcom, ki so sodelovali za blagi namen, izreka naj opeljše svojo zahvalo

odbor gosp. p. j.
V Ljubljani, dne 10. decembra 1877.

Javna zahvala.

Slavno društvo „Narodna šola“ je poslalo za Miklavževno našej revnej šolske deči obilo šolskega blaga, kakor: 2 ducata tablic, 50 lepopsnih zvezkov, 50 pravopisnih zvezkov, 50 računskih zvezkov, 3 ducate risank, 4 ducate svinčnikov, 1 škatljico peres, 4 ducate peresnih držajev, 10 gumilastik, 10 radirgumi, 1 bukve pivnega papirja in dve gobi. Za ta preblagi dar se podpisani v imenu ubozih obdarovancev najtoplejšje zahvaljuje ter kliče: Bog to šolskim dobrotnikom stotero povni!

Ravnateljstvo dvorazrednice v Planini,
6. decembra 1877.

Josip Benedek,
nadučitelj.

Dunajska borza 10. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gld. 85	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67	15
Zlata renta	74	80
1860 drž. posojilo	113	—
Akcije narodne banke	805	—
Kreditne akcije	209	50
London	119	45
Napol.	9	57
C. kr. cekini	5	65
Srebro	106	10
Državne marke	59	—

Št. 707.

Razpis službe.

Pri krajnej občini v **Materiji**, političnega okraja Volovskega, v kronovini Istverske, se razpisuje **služba občinskega tajnika** z letno plačo 500 goldinarjev.

Prosilci morajo biti zmožni slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v pisanju in govorjenju, in se morajo izkazati, da so uže služili ali pri kakem večjem občinskem uradu, ali pri kakošnej drugej političnej uradnji, in da so v vseh treh jezikih uredovati popolnem zmožni.

Prošnje za službo naj se pošiljajo do konca meseca svečana 1878 občinskemu uradu v Materijo ter so proste poštnine.

Občinsko glavarstvo v Materiji,

dne 7. grudna 1877.

(370—1) Obč. glavar: **Jurišovič.**

Od novega leta naprej

si išče **službe** mož izvenredno krepkega in zdravega telesa, umetljni malinar (Kunstmühler), koji je zelo izveden, brez iznimke, v vseh malinskih opravilih, bodi si v navadnih ali umetljno na vodi narejenih, bodi si v parnih malinih. Svoje dosedanje poslovanje more dokazati z najboljšimi izpričevanji. Pogoji, pod kojimi se služba sprejme, uravnali se bodo ustmeno. Pismena naročila naj se blagovolijo pod naslovom: **J. L., poste restante, Stari trg poleg Raketa, (Altenmarkt bei Rakek),** pošiljati. (371—1)

Gostilnica

v Sevnici na Štajerskem s štirimi sobami, kuhinjo in drugimi prostori, se odda od **1. januarja 1878** na eno ali več let v zajem ali štant; pogoji se naznanijo pri g. Jan. Perdanu ali pa pri lastniku Francu Simončiču v Sevnici, Lichtenwald. (372—1)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v ledenu, v žilnih, dalje prave, i na jetrah, žlezah, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepravilneje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, žumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih,

otožnost, diabet, trganje, zhujsanje, bledičico in pri hujenju; posebno se priporoča za dojenčke in je bolj nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spric: zdravih, brez vsake medicinske, mej njimi spricala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pri profesorja medicine na venciščih v Mariboru zdravilnega svetnika Dr. Angelesteina, Dr. Shoreland, g. Campbell, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Casse Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastop.

Kraski izkaz iz 80.000 spricevalov.

Spricevalo št. 73.870.

Spricevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852

Revalesscière du Barry v mnogih slučajih na grdi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grdi, dalje pri resalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kašlju, pri pripadljivem a bolehnem draženju v nosni celi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistni mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in pri boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in član mnogih učenih druzev.

Winchester, Anglesko, 8. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletno i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolezni čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledačega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkusnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavlja izrekan gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spricevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec

Prvo ogersko vzajemno zavarovalno društvo

na življenje in škodo po ognji, toči ter prevažanji

v Budapešti,

(utemeljeno leta 1858 — z zavarovanjsko glavnico 12,000.000 goldinarjev a. v.)

Podpisani javljamo, da smo denes izročili gospodu

IAKOBU DOBRINU

glavno zastopništvo za **Kranjsko in Spodnje Štajersko.**

V Budapešti, dne 1. decembra 1877.

Ravnateljstvo.

P. T.

Uljudno se ozirajoč na gornje naznanilo, jemljem si čast ob enem naznanjati, da imam svojo

zastopniško pisarno na franciškanskem trgu št. 45.

Kdor želi prevzeti **zastopniško službo** v kakem kraju na Kranjskem ali Spodnjem Štajerskem, oglasi naj se pri podpisnem, kjer se dobodo vsa potrebna razjasnila. Osobito se priporočajoč bilježim se

(369)

splošovanjem
Jakob Dobrin.

Svarilo in razjasnilev!

Nigdar

še nij noben kozmetičen izdelek prouzročoval z velikanskimi svojimi vspeli tolike

pozornosti,

kakoršno si je pri vseh prilikah zadobil

Winkelmayerov

toričen cvét,

kajti po njem so komaj 15 letni mladeniči uže nosili takove brade, kakoršnih ne vidia pri ljudeh v možkej dobi, plešce, kjer uže več let nij bilo najmanjše dlavice, zarasle so se zopet in gnale krepke in goste lase.

Nij se dake čuditi, ako so kmalu prišla vsakovrstna ponarejanja mej svet. Največ pa slepari občinstvo nek tukajnji trgovci, ki napravljajo mojemu slični cvet pod istim imenom, v čemer ga je, se ve da le slabo poučil hlapec, katerega sem odpravil iz svoje hiše.

Celo „Wiener medizinische Zeitung“ izreka, da ima Winkelmayer najboljši toričen cvet.

Prosimo dakle, da nikdo ne pozabi povsodi le zahtevati Winkelmayerov toričen cvet, kakor tudi vse ostale torične izdelke.

Cene: Steklenica toričnega cvéta 90 kr.; piskrček toričnega mazila 50 kr.; piskrček z briljantom, ki brado dela lepšo in volnejšo 40 kr.; torično olje 40 kr.; torično voščeno mazilo 30 kr.; torično mazilo za brado 20 kr.; Eau Athenienne, najboljšo sredstvo zoper ljuke na glavi, 50 kr.; purgin, vegetabilčno sredstvo, ki osivelej bradi da zopet prvotno barvo, 1 gld. — Purgin je napravljen brez mineralnih zmesij in nij dakle prav nič škodljiv.

Razpošiljati se mogo samo naročila, ki presegajo 1 gld. — Za vsako steklenico naj se pridene 10 kr. za priredbo.

Centralna razpošiljalna zaloga:

(287—8)

J. WINKELMAYER,

Wien, 6. Bezirk, Gumpendorferstrasse Nr. 159 und Stumpergasse Nr. 13.

Podružnice na Brnaji: M. Hauptner, frizér, Schottenring, na oglu Gencaginih ulic in Filip Neustefn, lekarnica „pri sv. Leopoldu“, v mestu, Plankengasse. V Pešti: J. v. Török, lekarnar v kraljevoj ulici 7. V Pragi: J. Fürst, lekarnar. V Brnu: F. Eder, lekarnar. V Gradci: H. Kiehlhauser, lekarnar. V Temesvaru: Ernst Jaromisz, lekarnar. V Klausenburgu: Szeky Miklos, lekarnar. V Gyöngyösu: Ferdinand Mersits, lekarnar.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.